ΜΟΥΣΙΚΗ

κατά τη γνώμη μου

του ΦΟΙΒΟΥ ΑΝΩΓΕΙΑΝΑΚΗ

Ανατολή και Δύση

Σπύρος Περιστέρης Βλαδίμηρος Ασκενάζι ή η μαγεία του ήχου

Χαρη στην ωραία πρωτοβουλία του Φεστιβάλ Αθηνών να φιλοξενήσει στα φετινά προγράμματα του και τη Βυζαντινή μουσική («Α», 27.6.87), είχαμε την ευκαιρία να παρακολουθήσουμε τη συναυλία της Χορωδίας του Καθεδρικού ναού της Αθήνας, με επικεφαλής τον πρωτοψάλτη Σπυρο Περιστέρη, σ' ένα ευρύ φάσμα Υμνων (Χριστουγεννων, Μ. Εβδομάδας, Ανάστασης κ.ά.) Στην ίδια συναυλία θα ακούγαμε — συμφωνα με το πρόγραμμα — τη Χορωδία του Πατριαρχείου τη υμανιας, που τελικά δεν ήρθε, υπ νοντας έτσι την ελληνική χορ α να αναλάβει μόνη της ολόκληρο το βάρος της συναυλιας

Ο Σπύρος Περιστέρης «συνεχίζει την πράδοση που καθιερώνει ο Ψαχος» Το ακρόαμε της Χορωδιας, λιτότερο σε μελίσματα και «φυσικότερο» σε έκφραση, κερδίζει εύκολα τον ακροατή, ακόμα και σε χώρους όπως το Ηρώδειο, αποφορτισμένους από το θρησκευτικό συναίσθημα και την ατμόσφαιρα της εκκλησίας. Μαζι με την άνεση και την καθαρότητα της άρθρωσης αποτελούν τα κύρια χαρίσματα της Χορωδίας ιου Καθεδρικού ναού της Αθήνας.

Για την προσθήκη γυναικείων φωνών στο Χορό απαιτούνται ακόμη πολλες προσπάθειες, για ένα καλύτερο δέσιμο με τις ανδρικες φωνές (πρόβλημα ιδιαιτερα δύσκολο στο μονοφωνικό είδος τραγουδιού)

Η προσφορά όμως του Σπύρου Περιστερη δεν περιορίζεται ασφαλώς στη διδασκαλία και τη διεύθυνση του Χορού της ' ιτροπόλεως. Πέρα από τη λαμπρή στι ρομια του ως καθηγητής της Βυζαντινής μουσικής στο Ωδείο Αθηνών, στο πρόσωπο του Σπύρου Περιστέρη η ελληνική μουσικολογία αναγνωρίζει ένα κορυφαίο μέλος της. δίπλα στο Σαμουήλ Μπο - Μπομβί (που τον εκτιμούσε βαθύτατα). Οι μουσικολογικες μελέτες του και οι εκδόσεις δημοτικών τραγουδιών (από την Ακαδημία Αθηνων) αποτελούν πρότυπα έργα στη νεοελληνική μουσικολογική γραμματεία Περα ακόμα απ' όλα αυτά, τη γνώση και την ευαισθησία του, για ό,τι αφορά το βυζαντινό και δημοτικό μέλος, ο Σπύρος Περιστέρης ήταν και έμεινε ένας ***σεμνός*** *πνευματικός άνθρωπος — σπάνιο φαινόμενο στους σημερινούς δύσκολος χρόνους (Ηρώδειο, 5.7.87).*

Το Ηρώδειο δεν είναι βέβαια ο 'δεώδης χώρος για ένα ρεσιτάλ πιάνου. Πολύ περισσότερο όταν πρόκειται για εργα Σούμπερτ και Σουμαν. Και ακομα περισσότερο όταν πρόκειται για ένα καλλιτέχνη όπως ο πιανίστας Βλαδίμηρος Ασκενάζι, με ενα παίξιμο που λειτουργεί, αναπνέει. εκφράζεται μέσα από την ποιότητα του ήχου Αν σ' ολα αι τά προσθέσουμε και την επιλογή των σελίδων από τους δυο συνθετες οι προυποθεσεις ακουστικής του χωρου συνιστωσα μηδενίζονται (δυο απο τα τρια κομματια για πιανο «Εμπρομ - πτι» αρ 1, αρ. 2 και «Φαντασια του Οδοιπόρου» του Σούμπερτ και «Αραμπέσκ» έργο 18 και «Καρναβάλι» έργο 9 του Σούμαν).

Να όμως που ο Ασκενάζι κατόρθωσε να ξεπεράσει ολες αυτες τις αντιξοες προυποθέσεις και να παίξει, για άλλη μια φορά, με τον τροπο που αυτός ξέρει να παίζει πιανο — τουλάχιστον για τους ακροατές των πρώτων δέκα σειρών.

Γιατί στις υψηλότερες σειρές ήταν φυσικό να μην μπορούν να χαρούν ό,τι κυριως χαρακτηρίζει το παίξιμο του καλλιτεχνη τη μαγεια του ήχου του. Τη σαγήνη που έχει το παιξιμο του Ασκενάζι Ενα παιξιμο με λεπτότατες διαβαθμίσεις χρωμάτων και τονων, με μόλις (θ ' ιμένα) ακουγόμενες διακυμάνσεις στη δυναμική Ενα παίξιμο σε διαρκή, ανέλαφρο κυματισμό στην περιοχή του «πιάνο» και «πιανίσιμο». Ό,τι μπορει κανείς να αποκαλέσει μαγεία του ήχου.

Παράλληλα, ωστόσο, δεν μπορούμε να αποσιωπήσουμε ότι αυτή τη φορά ο ηχος, γενικά, του Ασκενάζι δεν είχε την αλλοτε καθαρότητά του. Τη λαμπρότητα, που αναζητήσαμε όχι λιγες φορές και στο Σούμπερτ και στο Σούμαν. Να αιτιώμεθα την απασχόλησή του με τη διεύθυνση Ορχήστρας. Ισως. (Ηρώδειο, 12.7.87).